

»Kakerlakker« er en trussel mod Indiens stærke mand

Mens demonstranterne får tæv i gaderne, har Kakerlakpartiet på rekordtid fået millioner af følgere på sociale medier, hvor de gør brug af et ironisk kampråb: »Vi er et politisk parti for de mennesker, systemet glemte at tælle.« Foto: Adnan Abidi/Reuters/Ritzau Scanpix

De fik forbud mod at gå på gaden, mens Delhis veje blev blokeret. Metrostationer blev lukket og internettet slukket.

Hovedstaden i verdens største demokrati var i stadiet før undtagelsestilstand.

Alligevel dukkede titusinder op for at demonstrere, da Indiens parlament åbnede. Så fik de tæsk med bambusstave, mens luften blev fyldt med tåregas.

Men de blev stående.

En bevægelse, der kalder sig »kakerlakker«, har fået opbakning fra millioner af unge. Deres uformelle ledere startede oprøret som en vits.

Men nu er det alvor.

De unge har fået nok af korruption og urimelig behandling og vil have retfærdighed, mens meget nu tyder på, at deres protester har nået en kritisk masse. Det gør Indiens premierminister, Narendra Modi, mere udfordret, end han har været det i årevis.

Protester er ikke noget særsyn i Indien, men denne gang er anderledes.

Udgangspunktet er ikke etnisk uro, religiøse spændinger eller enkeltstående begi-

venheder. Det er ikke de fattige bønder, der går på gaden - det er den voksende middelklasse.

Der er 367 millioner unge indere, og omkring hver tredje af dem er i gang med en videregående uddannelse. Det er historisk højt, og på papiret er det positivt. Men det betyder, at konkurrencen om arbejds- og studiepladser er brutal.

I maj gik det helt galt, da over to millioner unge tog prøven for at læse medicin.

Kun 130.000 består hvert år den svære prøve, og derfor bruger mange store summer på tutorer og læser til langt ud på natten, ligesom det er kendt fra andre lande i Asien.

Men i Indien bliver lærere og eksaminatorer beskyldt for korruption. Har du penge, kan beviser og prøver købes.

Det har fået mange til at rase over en »eksamensindustri« og et pres, der i år har ført til, at mindst 20 indere har begået selvmord i forbindelse med optagelsesprøven, skriver The Guardian.

Derfor vakte det et ramaskrig, da det i maj viste sig, at medicinstudiets adgangsprøve var

blevet lækket og sat til salg. Især fordi det samme skete i 2024. Det er en fiasko for uddannelsessystemet, mener de unge, og det var den gnist, der tændte op i dem.

Det er den, der har fået protesterne til at ligne en eksplosionsbrand.

Da demonstranterne gik på gaden i mandags, havde de derfor tre krav:

1. De vil af med uddannelsesministeren.
2. De vil have uddannelsesreformer.
3. De vil have dialog med regeringen.

Premierminister Narendra Modi har tilbudt sidstnævnte, men demonstranterne frygter, at han taler med to tunger, for ledende folk i regeringen har langet ud efter demonstranterne.

»Situationen ligner nu forstadiet til protester som dem, der ramte Nepal, Indonesien, Peru og Madagaskar i 2025.«

Afgørende var dog især, da højesteretspræsident Surya Kant kaldte dem for »kakerlakker« i maj. Det blev øjeblikket, der inspirerede den 30-årige aktivist Abhijeet Dipke til at stifte et politisk protestparti på de sociale medier.

Han døbte det »Cockroach Janata Party«, forkortet CJP - altså Kakerlakkernes Folkeparti - og fra starten var det hele en kritisk vits, som man ikke behøver at kunne hindi for at forstå. Landets regeringsparti hedder nemlig Bharatiya Janata Party, BJP - Indiens Folkeparti.

Abhijeet Dipke er nu den uformelle leder af kakerlakkerne, der ser sig selv som politisk uafhængige.

»For regeringen er vi måske bare insekter, men vi er i live og klar til at kæmpe for vores rettigheder,« sagde han før mandagens protester.

Politiske fraktioner og partier, herunder Indiens oppositionsparti, Indian National Congress, forsøger nu at lukrere på udviklingen.

»Der er store problemer ... men I fyrer med tåregas og tæsker børn?« lød det retorisk fra oppositionsleder Priyanka Gandhi mandag.

Samtidig rygtedes det, at kinesiske påvirkningsagenter forsøger at puste til flammerne. Sammen med politiseringen af bevægelsen truer det nu de unges projekt.

»Vi har gjort en vits til en revolution,« lød det dog optimistisk fra Abhijeet Dipke senere på dagen.

Men én ting er sikkert: Modis parti sidder tungt på magten.

Det har vundet store valgsejre siden 2014, og Indiens stærkeste mand går ingen vegne.

Modi kan dog blive nødt til at gøre et eller andet, for taler du med en inder om landets tilstand, peger mange straks på korruption som et stort problem.

De føler sig magtesløse over for den økonomiske skævhed, som korruptionen taler ind i.

Indiens økonomi vokser med 7,7 procent pr. år, og overklassen af superrige bliver flere. Der er også store planer for udrulning af teknologi og ai, der skal gøre landet til en stormagt.

Men lige nu og her mærker den jævne befolkning de forhøjede olie- og gaspriser, den stigende inflation og den indiske valutas kursfald, der er det værste siden 1990'erne.

Alt det taler demonstrationen mandag ind i, og situationen ligner nu forstadiet til protester som dem, der ramte Nepal, Indonesien, Peru og Madagaskar i 2025. Også Indiens nabolande Bangladesh og Sri Lanka var på den anden ende i 2024 og 2022.

Det endte med flere ministres og regerings afgang.

Indiens regering har nu forsøgt at fjerne Kakerlakpartiet fra sociale medier af hensyn til den »nationale sikkerhed«. Internettet i Delhi blev kortvarigt slukket i mandags.

Fortsætter protesterne, er det ikke til at sige, hvor det ender. Men Abhijeet Dipke og de andre kakerlakker opfordrer nu til at fortsætte - på fredelig vis.

»Nationen er vågnet,« skriver han på Instagram.

Alexander Sjöberg er Berlingskes korrespondent i Asien